

ความต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน
The Need to Develop Language Skills of Undergraduate Students,
Rajamangala University of Technology Lanna Nan

สรศักดิ์ เชี่ยวชาญ¹
Sorasak Chiewchan

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้คือนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน จำนวน 165 คน โดยการสุ่มตัวอย่างตามอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมาคือภาษาไทย และภาษาจีนตามลำดับ เหตุผลที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ รองลงมาคือเพื่อใช้ในการสื่อสารชีวิตประจำวัน ตามมาด้วยเพื่อใช้ในการสมัครงาน สำหรับทักษะทางภาษาอังกฤษที่นักศึกษาต้องการพัฒนามากที่สุดคือ ทักษะการพูด สำหรับทักษะทางภาษาไทยที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ ทักษะการเขียน และทักษะทางภาษาจีนที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ ทักษะการพูด ด้านวิธีการพัฒนาทักษะทางภาษานักศึกษาเห็นว่าการเรียนด้วยตนเองผ่านสื่อออนไลน์เป็นวิธีที่เหมาะสมมากที่สุด

คำสำคัญ: ความต้องการพัฒนา ทักษะทางภาษา นักศึกษาระดับปริญญาตรี

Abstract

The purpose of this research was to study the need to develop language skills of undergraduate students, Rajamangala University of Technology Lanna Nan. The samples of this study consisted of the 165 first-year students from Faculty of Engineering, Faculty of Business Administration and Liberal Arts and Faculty of Science and Agricultural Technology, were selected by a simple random sampling method. The instrument was a questionnaire. The data were analyzed by percentage, mean and standard deviation.

¹ อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน
อีเมลล์ dorakeng@hotmail.co.th

Lecturer at Faculty of Business Administration and Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Lanna Nan. Email: dorakeng@hotmail.co.th

The findings of the study showed that undergraduate students needed to develop their English skills, followed by Thai and Chinese skills, respectively. The main reason for need in improving skills was for their career, followed by communication in daily life and job applications, respectively. Most of students needed to develop their English speaking skills, Thai writing skills and Chinese speaking skills. In the views of students the appropriate method for developing language skills was self-study through online media.

Keywords: The Need to Develop, Language Skills, Undergraduate Students

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั่วโลก การศึกษาระดับอุดมศึกษาไม่เพียงแต่ทำให้คนได้มีโอกาสได้พัฒนาทักษะระดับสูงที่จำเป็นในตลาดแรงงานทุก ๆ ด้านเท่านั้น แต่ยังเป็นแหล่งฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรที่จำเป็นสำหรับทุกภาคส่วนในสังคม คนที่มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะสามารถพัฒนาขีดความสามารถและทักษะการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และความสามารถในการตัดสินใจ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ อุดมศึกษาจึงมีหน้าที่สำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรบัณฑิตระดับต่าง ๆ ให้เข้าปฏิบัติงานในทุกภาคส่วนของประเทศไทย (คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา, 2560: 1)

จะเห็นว่าจากหน้าที่ของอุดมศึกษาดังกล่าวในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ทำให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้กำหนดคุณภาพของบัณฑิตในทุกระดับใน 5 ด้าน โดยข้อหนึ่งที่สำคัญคือด้านทักษะวิเคราะห์ตัวเลข การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ในปีการศึกษา 2562 มีผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งหมด 314,475 คน ที่ต้องออกไปสู่ตลาดแรงงานท่ามกลางการแข่งขันอย่างสูง การเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ให้กับนักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาออกไปจึงเป็นหน้าที่สำคัญของทุกสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่มีวิสัยทัศน์เป็นมหาวิทยาลัยด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีในการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของสังคม ชุมชน ท้องถิ่น อย่างยั่งยืน การพัฒนานักศึกษาให้พร้อมก้าวสู่ตลาดแรงงานจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะทักษะด้านการใช้ภาษาเพราะภาษานั้นเกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ โดยมนุษย์เป็นผู้สร้างและใช้ภาษาเพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของตน และเข้าใจความหมายร่วมกันในการติดต่อ สื่อสาร ถ่ายทอด ตลอดจนแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ จากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่งโดยวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีก็ตาม (การุณนันทน์ รัตนแสนวงษ์, 2552) ทักษะทางภาษาจึงเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งในด้านการสื่อสารการพูดและการเขียน รวมไปถึงการรับสารในเรื่องของการฟังและการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคข้อมูลข่าวสารอย่างในปัจจุบัน โดยเฉพาะบัณฑิตในระดับปริญญาตรี การใช้ภาษานอกจากจะจำเป็นในการดำเนินชีวิตประจำวันแล้ว ยังสามารถใช้เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของตนเอง

งานวิจัยที่ได้ศึกษาถึงคุณลักษณะของบัณฑิตตั้งของ จันทนา ทองประยูร (2558) ได้ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตไทยที่พึงประสงค์ในบริบทอาเซียน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าคุณลักษณะบัณฑิตไทยที่พึงประสงค์ในบริบทอาเซียนในด้านลักษณะภายนอกของบัณฑิตที่แสดงให้เห็น จะต้องประกอบไปด้วยการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาในกลุ่มอาเซียนได้ การมีมนุษยสัมพันธ์ และการมีทักษะทางตัวเลขและไอที เป็นไปในทางเดียวกันกับงานวิจัยที่ได้ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิต ตั้งของ จิรัชญา งามขำ (2559) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการตัดสินใจรับบัณฑิตหลักสูตรการบัญชีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชในปีการศึกษา 2556 เข้าทำงานของผู้ประกอบการ ผลการศึกษาข้อหนึ่งที่สำคัญคือทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จะเห็นได้ว่าทักษะทางภาษาโดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาสากลในปัจจุบัน จึงเป็นทักษะสำคัญที่ควรได้รับการพัฒนาให้กับนักศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน โดยจะครอบคลุมทักษะทางภาษาต่าง ๆ ไม่เฉพาะทางภาษาอังกฤษ แต่จะรวมถึงภาษาไทยและภาษาอื่น ๆ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบวิธีการพัฒนาทักษะทางภาษา เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อทักษะทางภาษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยให้มีความชำนาญ สามารถใช้ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน รวมไปถึงการประกอบอาชีพในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 286 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน จาก 3 คณะ คือ กำหนดตัวอย่างจากตาราง Krejcie และ Morgan ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้นักศึกษาจำนวน 165 คน โดยทำการสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวนนักศึกษาในแต่ละคณะตามจำนวนสัดส่วน ดังนี้

1. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร 25 คน
2. คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ 101 คน
3. คณะวิศวกรรมศาสตร์ 39 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาต่าง ๆ โดยภาพรวม แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาต่าง ๆ

ตอนที่ 3 วิธีการพัฒนาทักษะทางภาษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลการทำวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน จาก 3 คณะได้แก่คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร คณะบริหารธุรกิจ และศิลปศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์
2. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้คืนไปตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน ประเมินค่าแบบ 5 ช่วงคะแนนด้วย แปลผลตามดังต่อไปนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 มีความต้องการระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 มีความต้องการระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 มีความต้องการระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 มีความต้องการระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 มีความต้องการระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของความต้องการในการพัฒนาทักษะทางภาษาต่าง ๆ

ภาษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ภาษาอังกฤษ	113	42.32
2. ภาษาไทย	74	27.72
3. ภาษาจีน	67	25.09
4. ภาษาญี่ปุ่น	10	3.75
5. ภาษาฝรั่งเศส	3	1.12
รวม	267	100.00

ตารางที่ 1 แสดงความต้องการในการพัฒนาทักษะทางต่าง ๆ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาภาษาอังกฤษมากที่สุดร้อยละ 42.32 รองลงมาคือ ภาษาไทยร้อยละ 27.72 ตามด้วยภาษาจีนร้อยละ 25.09

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของเหตุผลของการพัฒนาทักษะทางภาษา

เหตุผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ประกอบอาชีพในอนาคต	123	43.46
2. สื่อสารในชีวิตประจำวัน	88	31.10
3. การสมัครงาน	46	16.25
4. ส่งเสริมบุคลิกภาพ	18	6.36
5. แสวงหาความรู้เพิ่มเติม	8	2.83
รวม	283	100.00

ตารางที่ 2 แสดงเหตุผลในการพัฒนาทักษะทางภาษา พบว่า นักศึกษาต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อประกอบอาชีพในอนาคตมากที่สุดร้อยละ 43.46 รองลงมาคือ เพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวันร้อยละ 31.10

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ

ทักษะ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ทักษะการฟัง	4.19	0.86	มาก
2. ทักษะการพูด	4.24	0.90	มาก
3. ทักษะการอ่าน	4.09	0.83	มาก
4. ทักษะการเขียน	4.12	0.72	มาก
รวม	4.16	0.83	มาก

ตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายทักษะพบว่า ทักษะการพูดมีความต้องการมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมาคือทักษะการฟัง ($\bar{X} = 4.19$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ

ทักษะ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การฟังเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน	4.12	0.74	มาก
2. การฟังข่าวภาคภาษาอังกฤษ	3.45	0.55	ปานกลาง
3. การฟังเพื่อความเพลิดเพลิน	3.93	0.91	มาก
4. การฟังบรรยายภาษาอังกฤษ	3.97	0.96	มาก
5. การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ	4.07	0.81	มาก
รวม	3.91	0.84	มาก

ตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การฟังเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาคือ การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ ($\bar{X} = 4.07$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

ทักษะ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การพูดเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน	4.21	0.68	มาก
2. การพูดเพื่อบรรยาย	4.07	0.92	มาก
3. การนำเสนอรายงาน	4.10	0.77	มาก
4. การพูดเพื่อโน้มน้าวใจ	3.89	0.90	มาก
5. การพูดในโอกาสต่างๆ	3.92	0.76	มาก
รวม	4.04	0.82	มาก

ตารางที่ 5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพูดเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมาคือ การนำเสนอรายงาน ($\bar{X} = 4.10$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ

ทักษะ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ	4.01	0.91	มาก
2. การอ่านเพื่อสรุปความ	3.97	0.68	มาก
3. การอ่านเพื่อตีความ	3.47	0.95	ปานกลาง
4. การอ่านเพื่อประเมินคุณค่า	3.96	0.92	มาก
รวม	3.85	0.87	มาก

ตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมาคือ การอ่านเพื่อสรุปความ ($\bar{X} = 3.97$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

ทักษะ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การเขียนบรรยาย	3.77	0.87	มาก
2. การเขียนเพื่อสมัครงาน	3.91	0.78	มาก
3. การเขียนเพื่อสรุปความ	3.83	0.91	มาก
4. การเขียนทางวิชาการ	3.39	0.98	ปานกลาง
รวม	3.73	0.89	มาก

ตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเขียนเพื่อสมัครงาน ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมาคือ การเขียนเพื่อสรุปความ ($\bar{X} = 3.83$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาไทย

ทักษะ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ทักษะการฟัง	3.72	0.66	มาก
2. ทักษะการพูด	4.01	0.58	มาก
3. ทักษะการอ่าน	3.99	0.79	มาก
4. ทักษะการเขียน	4.12	0.57	มาก
รวม	3.96	0.67	มาก

ตารางที่ 8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการพัฒนาทักษะของภาษาไทยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายทักษะพบว่า ทักษะการเขียนมีความต้องการมากที่สุด ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาคือทักษะการพูด ($\bar{X} = 4.01$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการพัฒนาทักษะการฟังภาษาไทย

ทักษะ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ	3.48	0.87	ปานกลาง
2. การฟังเพื่ออย่างมีวิจารณ์ญาณ	3.59	0.78	มาก
3. การฟังเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์	3.38	0.73	ปานกลาง
4. การฟังเพื่อประเมินคุณค่า	3.45	0.90	ปานกลาง
รวม	3.48	0.83	ปานกลาง

ตารางที่ 9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการพัฒนาทักษะการฟังภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การฟังเพื่ออย่างมีวิจารณ์ญาณ ($\bar{X} = 3.59$) รองลงมาคือ การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ ($\bar{X} = 3.48$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการพัฒนาทักษะการพูดภาษาไทย

ทักษะ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การพูดในที่ชุมชน	4.24	0.69	มาก
2. การพูดเพื่อโน้มน้าวใจ	3.88	0.84	มาก
3. การนำเสนอรายงาน	4.18	0.73	มาก
4. การเป็นพิธีกร	3.47	0.83	ปานกลาง
รวม	3.94	0.83	มาก

ตารางที่ 10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการพัฒนาทักษะการพูดภาษาไทยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพูดในที่ชุมชน ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมาคือ การนำเสนอรายงาน ($\bar{X} = 4.18$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย

ทักษะ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ	3.92	0.86	มาก
2. การอ่านเพื่อวิเคราะห์ วิจัย	3.56	0.95	มาก
3. การอ่านเพื่อตีความ	3.73	0.87	มาก
4. การอ่านเพื่อสรุปความ	3.84	0.76	มาก
รวม	3.76	0.87	มาก

ตารางที่ 11 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาคือ การอ่านเพื่อสรุปความ ($\bar{X} = 3.84$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทย

ทักษะ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การเขียนรายงาน	4.20	0.68	มาก
2. การเขียนโครงการ	4.15	0.75	มาก
3. การเขียนบทความ	3.75	0.88	มาก
4. การเขียนสรุปความ	3.92	0.97	มาก
5. การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ	4.03	0.67	มาก
รวม	4.01	0.81	มาก

ตารางที่ 12 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเขียนรายงาน ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมาคือ การเขียนโครงการ ($\bar{X} = 4.15$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาจีน

ทักษะ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ทักษะการฟัง	3.87	0.95	มาก
2. ทักษะการพูด	3.93	0.83	มาก
3. ทักษะการอ่าน	3.85	0.85	มาก
4. ทักษะการเขียน	3.78	0.87	มาก
รวม	3.86	0.90	มาก

ตารางที่ 13 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการพัฒนาทักษะของภาษาจีนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายทักษะพบว่า ทักษะการพูดมีความต้องการมากที่สุด ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมาคือทักษะการฟัง ($\bar{X} = 3.87$)

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและค่าร้อยละวิธีการพัฒนาทักษะทางภาษาที่เหมาะสม

วิธีการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เรียนด้วยตนเองผ่านสื่อออนไลน์	118	45.74
2. เรียนด้วยตนเองผ่านคู่มือ	74	28.68
3. การอบรม	34	13.18
4. การเรียนเสริม	8	3.10
5. ใช้วิธีการที่หลากหลายร่วมกัน	24	9.30
รวม	165	100.00

ตารางที่ 14 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าวิธีการพัฒนาทักษะทางภาษาที่เหมาะสมมากที่สุดคือ การเรียนด้วยตนเองผ่านสื่อออนไลน์ ร้อยละ 45.74 รองลงมาคือ การเรียนด้วยตนเองผ่านคู่มือ ร้อยละ 28.68

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยนักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ แสดงให้เห็นถึงว่านักศึกษาให้ความสำคัญของภาษาอังกฤษในฐานะที่เป็นภาษาสากลที่คนทั่วโลกใช้ติดต่อสื่อสารกัน และยิ่งเมื่อประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมืออันดับหนึ่งสำหรับพลเมืองอาเซียน ในการสื่อสารสร้างสัมพันธ์สู่โลกกว้างของภูมิภาคอาเซียน โลกแห่งมิตรไมตรีที่ขยายกว้างไร้พรมแดน โลกแห่งการแข่งขันไร้ขอบเขตภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาที่สองของชาวอาเซียน เคียงคู่ภาษาที่หนึ่งอันเป็นภาษาประจำชาติของแต่ละคน (สมเกียรติ อ่อนวิมล, 2555)

ปัจจุบันภาษาอังกฤษในฐานะภาษาสำคัญของโลก ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางของมนุษยชาติ เป็นภาษาที่มนุษย์บนโลกใช้ติดต่อกันเป็นหลัก ไม่ว่าจะแต่ละคนจะใช้ภาษาอะไรเป็นภาษาประจำชาติ เมื่อต้องติดต่อกับคนอื่นที่ต่างภาษา ต่างวัฒนธรรมกัน ทุกคนจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก ปัจจุบันในอนาคตอันใกล้นี้ภาษาอังกฤษจะมีบทบาทสำคัญมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะช่วงที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ยุค Thailand 4.0 ภาษาอังกฤษจะมีความสำคัญทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงาน (คณะทำงานการจัดการความรู้ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม, 2561) โดยทักษะที่นักศึกษาต้องการพัฒนาคือทักษะการพูด โดยเฉพาะการพูดเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นไปในทางเดียวกันกับงานวิจัยของ วิภาดา พูลศักดิ์วรสาร (2560) ที่ได้สำรวจความต้องการการเรียนภาษาอังกฤษ นักศึกษาครีตศาสนศาสตร์ในกรุงเทพ ที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษที่มีการสอนอยู่ในหลักสูตรของสถาบัน ด้านความต้องการทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษ ร้อยละ 56 ต้องการเรียนเป็นวิชาบังคับเสริมพื้นฐาน รองมาร้อยละ 36 ต้องการเรียนเป็นวิชาเลือก และนักศึกษาต้องการพัฒนาทักษะการพูด และการฟังมาก ในด้านอาจารย์ผู้สอนควรมีจำนวนคนไทยและต่างชาติอย่างละครึ่ง และอยากให้ผู้สอนพูดภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่และพูดไทยเมื่อจำเป็นเท่านั้น จะเห็นได้ว่าการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษจึงมีความจำเป็นสำหรับบัณฑิตของทุกมหาวิทยาลัยในยุคนี้ ความสำคัญของภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตของคนไทยและคนทั้งโลกไปแล้ว มนุษยชาติทุกวันนี้สื่อสารกันด้วยภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารกันโดยตรง การใช้อินเทอร์เน็ต การดูทีวีและภาพยนตร์ การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือหนังสือคู่มือทางด้านวิชาการต่าง ๆ ฯลฯ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกมาในปัจจุบัน

ถ้ามีความรู้ภาษาอังกฤษทั้งการพูดและเขียนเสริมเข้าไปด้วยอีก โอกาสที่จะหางานทำก็จะไม่จำกัดแค่ในประเทศไทยเท่านั้น (ธนาภัสสร สุนธิรักษ์, 2562: 17)

นอกจากภาษาอังกฤษแล้วภาษาไทยเป็นอีกภาษาหนึ่งที่นักศึกษาต้องการพัฒนาเพราะภาษาไทยถือเป็นภาษามาตรฐานที่ใช้กันในประเทศ การมีทักษะที่ดีในการใช้ภาษาไทยจะช่วยให้การใช้ภาษาไทยเพื่อการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร เพราะภาษาไทยมีความสำคัญต่อคนไทยทุกคน มีคุณค่าที่บ่งบอกถึงความ เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ช่วยส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของไทย และเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ของคนไทยทั้งชาติ เกิดความรักความสามัคคีอย่างน่าภาคภูมิใจ การใช้ภาษาและการสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพจะส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีในการติดต่อสื่อสารและทำให้การสื่อสารเกิดความเข้าใจและ มีความพึงพอใจต่อกัน แต่ความเข้าใจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้สื่อสารมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของภาษา และการสื่อสารอย่างรอบด้าน (เอกภพ อินทรภู, 2559) โดยเฉพาะทักษะการเขียนรายงานทางวิชาการ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเรียนในระดับอุดมศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วย ตนเอง ทักษะการเขียนจึงเป็นทักษะที่ควรได้รับการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนู ทดแทนคุณ และปวีณา จันทร์สุวรรณ (2558) ที่ได้ศึกษาข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทย: กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี พบว่าทักษะการเขียนของนักศึกษามี ข้อบกพร่องในการสะกดคำผิดมากที่สุด ตามมาด้วยการวางวรรณยุกต์ผิดที่ และการใช้ภาษาผิดระดับ และยังเป็นไปในแนวทางเดียวกับ จิรวัดน์ เพชรรัตน์ (2560) ที่ได้ศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาไทย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในด้านการเขียนพบว่า ความสามารถของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่านักศึกษามีความสามารถในการเขียนที่ควร ได้รับการพัฒนา เมื่อพิจารณาในส่วนของการเขียนเรียงความพบว่ายังขาดความชัดเจนและรายละเอียด ของเรื่องตลอดจนรูปแบบการเขียนและการใช้ตัวสะกด จะเห็นได้ว่าทักษะการเขียนจึงเป็นทักษะที่ควร ได้รับการพัฒนาเพื่อให้นักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในระหว่างที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย รวมถึง การนำไปใช้ในการทำงานในอนาคตเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว

ในส่วนภาษาจีนนั้น นักศึกษาสนใจที่จะพัฒนาเป็นลำดับรองมาจากภาษาอังกฤษและภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาที่ได้รับความนิยมอย่างรวดเร็วในประเทศไทยอันเนื่องมาจากเข้ามาของนักท่องเที่ยว และการติดต่อค้าขายกับประเทศจีน เพราะภาษาจีนเป็นอีกภาษาหนึ่งที่สำคัญในระบบการศึกษาของ ไทย ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนรัฐบาลหรือโรงเรียนเอกชน รวมถึงมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เริ่มเปิดการเรียน การสอนหลักสูตรภาษาจีนให้กับนักศึกษาต่างชาติ รวมถึงนักศึกษาไทยที่สนใจเรียนภาษาจีน เนื่องจาก ภาษาจีนเป็นภาษาสากลที่มีผู้ใช้มากกว่าหนึ่งพันสามร้อยล้านคน หรือประมาณ 1 ใน 5 ของประชากร โลก และเป็นหนึ่งในภาษาทางการที่ถูกเลือกใช้ในการประชุมต่าง ๆ ขององค์การสหประชาชาติ โดยที่ ประเทศไทยและประเทศจีนมีการติดต่อค้าขายและความสัมพันธ์ทางการทูตมากกว่า 30 ปี ภาษาจีน จึงมีความสำคัญทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและวัฒนธรรม (ฤทัยรัตน์ เวียงจันทา, 2561: 437) แต่ในวิชาภาษาจีน ผู้วิจัยไม่ได้ลงรายละเอียดในรายทักษะแต่ละด้านอันเนื่องจากจะ แตกต่างจากภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่นักศึกษามีพื้นฐานการเรียนรู้มาพอสมควร แต่ภาษาจีน นั้นเป็นการเรียนรู้ภาษาที่สาม นักศึกษาต้องเรียนรู้จากขั้นพื้นฐานก่อนจึงจะสามารถสื่อสารได้ในแต่ละ ทักษะ แต่จะเห็นได้ว่านักศึกษาต้องการพัฒนาทักษะการพูดมากที่สุดซึ่งเป็นทักษะเดียวกันกับ

ภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาต่างประเทศ ทำให้เห็นถึงความสำคัญของทักษะการพูดซึ่งถือเป็นทักษะการสื่อสารที่สำคัญในการใช้ภาษา แต่ในการพัฒนานั้นต้องร่วมกับทักษะการฟังเพราะการสนทนาในชีวิตประจำวันทั่วไปต้องใช้ทั้งสองทักษะร่วมกัน โดยการพัฒนาทักษะทางภาษาจีนนั้นอาจารย์ต้องคำนึงถึงปัจจัยภายใน ได้แก่ แรงจูงใจ ทศนคติ ลักษณะนิสัย และความกังวล ปัจจัยภายนอก ได้แก่ สิ่งแวดล้อมทางสังคม และการรับภาษารวมถึงปัจจัยความรู้ในภาษา ได้แก่ เสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ ซึ่งอาจารย์จะต้องใช้รูปแบบวิธีการที่เหมาะสมให้สอดคล้องกับปัจจัยภายในและภายนอกของนักเรียน รวมถึงนักเรียนจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของการฟังและการพูดของภาษาจีนต่อประโยชน์ในการทำงานในอนาคต อีกทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาจีน หมั่นศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ (ธัญญารัตน์ มะลาศรี และ Wei Jingru, 2560: 88)

ด้านวิธีการในการพัฒนาทักษะทางภาษาที่เหมาะสมนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าเรียนด้วยตนเองผ่านสื่อออนไลน์เป็นวิธีที่เหมาะสมเพราะในปัจจุบันการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตเป็นไปอย่างรวดเร็วและเข้าถึงได้ตลอดเวลา นักเรียนสามารถเข้าใช้ผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ อาทิ โทรศัพท์แบบสมาร์ตโฟน แท็บเล็ตหรือคอมพิวเตอร์ได้ทุกที่ทุกเวลา การเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ย่อมสะดวกและง่ายต่อการเข้าถึงของนักเรียนอันถือเป็นวิถีชีวิตปกติของคนในยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับแนวคิดของ ธนะวัฒน์ วรรณประภา (2560: 18) ที่กล่าวว่าสื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษา เป็นเครื่องมือหนึ่งทำงานในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่มีบทบาทกับการศึกษาทั้งทางด้านการเรียน การสอน และการบริหารจัดการสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งแนวโน้มในอนาคตสื่อสังคมออนไลน์จะช่วยให้ผู้เรียนค้นหาความรู้ต่าง ๆ ได้โดยไร้ขีดจำกัดในเรื่องของเวลา และสถานที่ แต่อย่างไรก็ตาม การใช้สื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษานั้น จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาดำเนินการวิจัยเพื่อหาข้อสรุปเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพราะการให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะทางภาษาด้วยตนเองอาจจะต้องมีมาตรการในการจูงใจนักศึกษาที่เข้าศึกษา เช่น มีบททดสอบหลังเรียน โดยให้นำคะแนนเหล่านั้นมาประกอบกับการเรียนในรายวิชาทางภาษาในภาคการศึกษานั้นด้วย ดังเช่นข้อเสนอแนะของ เสาวภา วิชาติ (2560: 97) ที่เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนควรศึกษาเพื่อทำความรู้จักกับนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีดังกล่าวให้มาก่อนนำไปประยุกต์ใช้ นอกจากนี้ก่อนที่ผู้สอนจะเลือกใช้วิธีการใดควรพิจารณาโดยอาจใช้หลักเกณฑ์ดังนี้ มีการทดลองวิธีการนั้นก่อนที่จะนำมาสอนจริง เลือกวิธีการที่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียนและเนื้อหาที่สอนมีความคุ้มค่ากับประโยชน์ที่ได้รับและเวลาที่ใช้ไปหรือไม่ นอกจากนี้ต้องวิเคราะห์ว่าวิธีการสอนนั้นจะช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างปัญหาหรือไม่ รวมถึงต้องพิจารณาว่าผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงหรือไม่ และสุดท้ายต้องประเมินผลในระหว่างการเรียนรู้และเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ และในขณะที่ผู้วิจัยเขียนบทความวิจัยนี้กำลังอยู่ในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ทุกภาคส่วนของการศึกษาทุกระดับต้องปรับตัวเพื่อสอนออนไลน์ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาที่ต้องจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่นี้เพื่อลดการแพร่กระจายของเชื้อโรควิรัสในสถาบันการศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม การสอนออนไลน์จะประสบความสำเร็จ มหาวิทยาลัยต้องสนับสนุนทั้งงบประมาณ บุคลากร อุปกรณ์ และระบบเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพจึงจะทำให้การเรียนการสอนออนไลน์เป็นไปตามวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนาทักษะทางภาษา

1. ควรมีการพัฒนาสื่อออนไลน์ที่เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะทางภาษาในแต่ละด้านเพื่อมุ่งเน้นการส่งเสริมความสามารถด้านภาษาต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษาในมหาวิทยาลัย และควรมีการทดลองนำใช้ก่อน โดยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปปรับปรุงพัฒนาสื่อออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. นอกจากนี้การพัฒนาทักษะทางภาษานั้นในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงยังเป็นสิ่งที่จำเป็นอาจารย์ควรใช้ประกอบกับแผนการพัฒนาพร้อมกับการใช้สื่อออนไลน์ โดยให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงในการใช้ภาษาเพราะทักษะการใช้ภาษานั้นจะเกิดประสิทธิภาพขึ้นได้นั้นจะเกิดจากการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ

3. การเสริมแรงจูงใจในการเข้าไปพัฒนาทักษะทางภาษาต่าง ๆ ผ่านสื่อออนไลน์นั้น อาจารย์ควรต้องมีการติดตามประเมินผลเป็นระยะ อาจต้องจัดการระบบเพื่อให้ตรวจสอบได้ว่านักศึกษาได้เข้าใช้งานจริงเป็นรายบุคคล มีการทำแบบทดสอบหลังการพัฒนานำมาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลในรายวิชาทางภาษาในภาคการศึกษานั้น ๆ

4. ด้านเนื้อหาภาษาอังกฤษและภาษาจีนนักศึกษาจะเน้นการพัฒนาทักษะการพูด การใช้สื่อออนไลน์ควรควบคู่ไปวิธีการอื่น ๆ เช่น ฝึกอบรมระยะสั้นเพื่อฝึกการสนทนากับเจ้าของภาษา ส่วนภาษาไทยด้านการเขียนนั้นควรมีแบบฝึกหัดทักษะการเขียนให้นักศึกษาทำแล้วอาจารย์ต้องตรวจแก้ไขแล้วส่งสะท้อนกลับไปให้นักศึกษาได้รับรู้ข้อบกพร่องของตนเอง เพื่อที่จะได้แก้ไขให้ถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง

- การุณันท์ รัตนแสนวงษ์. (2552). *ภาษาที่ใช้คือหัวใจของการสื่อสาร*. สืบค้น 30 มีนาคม 2563, จาก <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=10406&Key=hotnews>.
- การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวง. (2562). *สถิติผู้สำเร็จการศึกษา*. สืบค้น 12 เมษายน 2563, จาก <http://www.info.mua.go.th/info/>.
- คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา.(2560). *แผนการปฏิรูประบบการอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานานาชาติ 3 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ.
- คณะกรรมการจัดการความรู้ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม. (2561). *เทคนิคการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน*. สืบค้น 24 เมษายน 2563, จาก http://www.rlpd.go.th/rlpdnew/images/rlpd_8/kumae/KM_2561/learn-english.pdf.
- จันทนา ทองประยูร. (2558). คุณลักษณะบัณฑิตไทยที่พึงประสงค์ในบริบทอาเซียน. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม (e-JODIL)*. 5(1) : 91-110.
- จิรัชญา งามขำ. (2559). คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการตัดสินใจรับบัณฑิตหลักสูตรการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชในปีการศึกษา 2556 เข้าทำงานของผู้ประกอบการ. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 2(2) : 29-36.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์. (2560) ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. *วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*. 14(3) : 49-62.

- ชนะวัฒน์ วรรณประภา. (2560). สื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 11(1) : 7-20.
- ธนาภัสร์ สนธิรักษ์. (2562). แนวทางการส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ของตำบลหนองนมวัว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*. 6(2) : 15-27.
- ชญ ทดแทนคุณ และ ปวีณา จันทรสุวรรณ. (2558). ข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทย : กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี (รายงานการวิจัย). นนทบุรี: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี.
- ธัญญารัตน์ มะลาศรี และ Wei Jingru. (2560). การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทย. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ*. 4(3) : 81-90.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา. (2559) *คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา พ.ศ. 2559*. เชียงใหม่. กลุ่มงานหลักสูตรการศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน.
- ฤทัยรัตน์ เวียงจันทา. (2561). ภาษาที่สามกับการศึกษาไทย 4.0 The 3rd Language with Thai Education 4.0. *รายงานการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 2 "GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2018"*. (436-445). กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- วิภาดา พูลศักดิ์วารสาร. (2560). การสำรวจความต้องการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาคริสตศาสนศาสตร์ในกรุงเทพฯ. *วารสาร Veridian E-Journal, Silpakorn University*. ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 10(2) : 910-926.
- สมเกียรติ อ่อนวิมล. (2555). *การใช้ภาษาอังกฤษและภาษาอื่นในภูมิภาคกับอนาคตของไทยในอาเซียน*. สืบค้น 25 เมษายน 2563, จาก http://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2013/5/2060_5264.pdf
- สมศักดิ์ ทองช่วย. (2555). *หลักภาษาไทยในชีวิตประจำวัน*. เอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอน สาขาวิชาภาษาไทย โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ สืบค้น 18 เมษายน 2563, จาก <http://www.mwit.ac.th/~saktong/learningroom02.html>
- เสาวภา วิชาดี. (2560). *การสอนภาษาอังกฤษในโลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ: จากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสู่การสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต*. สืบค้น 19 เมษายน 2563, จาก https://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/oct_dec_11/pdf/aw015.pdf.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. สืบค้น 22 เมษายน 2563, จาก <http://www.mua.go.th/users/tqfhed/news/FilesNews/FilesNews2/news2.pdf>.
- เอกภพ อินทรภู. (2559). *ภาษากับการสื่อสาร*. เอกสารประกอบการสอน. สืบค้น 25 เมษายน 2563, จาก http://www.eledu.ssru.ac.th/aekkaphob_in/file.php/1/1_.pdf.